Instanța de fond: Judecătoria Criuleni (sediul Central), jud. Arapu-Buțco Alina
Dosar nr. 2a-3367/23 (2-23082714-02-2a-05092023)

D E C I Z I E

07 decembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău,

În componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Secrieru Ion
Judecătorii: Cotorobai Vitalie și Mihaila Viorica

examinând în ordine de apel în procedura cu valoare redusă fără participarea părților, apelul declarat de Chirița Angela, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. „Incaso" S.R.L. împotriva Angelei Chirița privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 15 august 2023, prin care acțiunea a fost admisă parțial,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La 09 iunie 203, reclamantul ÎM „Incaso" SRL a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva Angelei Chirița cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că, între „Sebo Credit" SRL, în calitate de creditor și Chirița Angela, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de împrumut, prin care ultimei i s-a acordat un împrumut.

3. Relatează că, deși potrivit contractului de credit, debitorul s-a obligat pe lângă suma ratelor de plată a împrumutului, remunerații contractuale (plata ratei dobânzii, comisionul de oferire a numerarului, comision de administrare a împrumutului) și o penalitate contractuală, raportată duratei de întârziere, debitorul nu și-a onorat aceste obligații.

4. Afirmă că, ulterior datoria a fost cesionată Companiei de Colectare a datoriilor ÎM „Incaso” SRL.

5. Susține reclamantul că, în legătură cu neachitarea plăților datorate în termenul stabilit, la data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria constituind suma totală de 12 350 de lei dintre care 6 500 de lei ce reprezintă costul total al împrumutului și 5 850 de lei reprezintă penalitatea.

6. Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, încasarea datoriei conform contractului de împrumut formată din împrumut în sumă de 6 500 lei și penalitatea contractuală în sumă de 5 850 de lei, cât și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 370,50 lei cu titlu de taxă de stat, și cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 000 de lei.

Poziţia instanţei de fond:

7. Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 15 august 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de Î.M. „Incaso” S.R.L. împotriva Angelei Chirița privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată, a fost admisă partial.

8. A fost încasat de la Chirița Angela în beneficiul Î.M. „Incaso” S.R.L., datoria conform contractului de împrumut nr. AG5720503 din 11.03.2019, compusă din suma creditului - 6 500 lei, taxa de stat în sumă de 270 lei proporțional pretențiilor admise, cheltuielile de asistenţă juridică în sumă de 500 lei, iar în total suma de 7 270 (șapte mii două sute șaptezeci lei).

9. În rest, pretenția ce excedă suma adjudecată pentru asistență juridică, inclusiv și în partea în care s-a solicitat încasarea penalității în mărime de 5 850 lei, intervenind nulitatea de protecție, au fost respinse ca neîntemeiate.

Solicitarea apelantei:

10. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, la 23 august 2023, prin intermediul poștei electronice, Chirița Angela a declarat apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 15 august 2023.

11. Apelul este depus în termenul legal de 30 de zile prevăzut de art. 362 din Codul de procedură civilă (hotărârea a fost pronunțată la 15 august 2023, iar apelul a fost depus la 23 august 2023.

Argumentele apelantei:

12. În motivarea apelului, apelanta Chirița Angela a invocat că, nu este de acord cu hotărârea instanței de fond.

13. Afirmă că, reclamantul/intimat a depus în instanta de fond probe false și obținute ilicit cât și actul de identitate a subsemnatei Chirita Angela, preluîndu-l din alte dosare penale și civile aflate în judecare pe rolul Curtii de Apel Chișinău în care reclamanta are calitate de pârâtă și figurează ca parte subiectivă privind crearea de datorii fictive.

14. Notează că, contractul de împrumut și celelalte acte materiale depuse de reclamant ca forță probantă reprezintă acte materiale contrafăcute de către angajații OCN „SEBO CREDIT" SRL și denunțate la Procuratura Generală ca fiind false.

15. Remarcă că, aspectele sus menționate au fost cunoscute de către subsemnata Chirița Angela, judecătorului de primă instanță prin cererea de încetare a procesului înaintată la 24 iunie 2023.

16. Ca rezultat, judecătorul de primă instanță a judecat cauza în mod derizoriu, respectiv în lipsa procedurilor de citare, în lipsa înscrierii cauzei în agenda ședințelor de judecată a instanței si în lipsa judecării propriu-zise în mod practic și faptic a cauzei, rezumându-se doar la adoptarea unipersonală a hotărârii și a comunicării acesteia prin serviciul poștal, fiindu-i încalcate cu bună-știință drepturile, libertățile și interesele legitime în cauză, încălcându-i inclusiv dreptul la aparare.

17. Apelanta Chirița Angela a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, și încetarea procesului.

Aprecierea instanţei de apel:

18. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel şi în raport cu materialele dosarului, **Colegiul judiciar** consideră necesar de a admite apelul, de a casa integral hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din următoarele motive.

19. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre;

20. În conformitate cu art. 386 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă

normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

21. În conformitate cu prevederile art. 373 din Codul de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

22. Conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

23. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

24. Conform art. 276^2 Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

25. În conformitate cu prevederile art. 276^4 Codul de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive

și irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

26. În corespundere cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

27. Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

28. Articolul 10 alin. (1) din Codul civil, expres menționează că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu lege, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

29. Conform art. 774 Cod civil, (1) în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

30. Conform art. 775 Cod civil, (1) debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

31. În conformitate cu art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

32. Judecând cauza în ordine de apel, Colegiul judiciar a stabilit că între „Sebo Credit” SRL, în calitate de creditor și Chirița Angela, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de împrumut nr. AG5720503 din 11 martie 2019 (f. d. 8-11), prin care ultimei i s-a acordat un împrumut în mărime de 6 500 lei, scadent la data de 10 aprilie 2019.

33. Potrivit contractului de credit, debitorul s-a obligat pe lângă suma ratelor de plată a împrumutului, remunerații contractuale (plata ratei dobânzii, comisionul de oferire a numerarului, comision de administrare a împrumutului) și o penalitate contractuală, raportată duratei de întârziere, debitorul nu și-a onorat aceste obligații.

34. În argumentarea acțiunii, intimatul/reclamant a invocat că datoria Angelei Chirița a fost cesionată Companiei de Colectare a datoriilor ÎM „Incaso” SRL, în temeiul contractului de cesiune a creanței.

35. Intimatul/reclamant a indicat că la data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria constituia suma totală de 12 350 de lei dintre care 6 500 de lei ce reprezintă costul total al împrumutului și 5 850 de lei reprezintă penalitatea.

36. Potrivit art. 823 alin. (1) și (2) din Codul civil, O creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior. Cesiunea creanţei nu poate aduce atingere drepturilor debitorului şi nici nu poate face obligaţia acestuia mai oneroasă.

37. Așadar, **Colegiul judiciar** relevă că, la 31 decembrie 2021, între „Sebo Credit" SRL și IM „Incaso" SRL, a fost încheiat contractul de cesiune nr. CS_2021/12/8 din 31 decembrie 2021. (f. d. 20-22)

38. La fel, la actele cauzei a fost anexat Actul de predare-primire a creanței în temeiul contractului de cesiune a creanței din 31 decembrie 2021, care reflectă datoria Angelei Chirița în mărime de 12 350 lei . (f. d. 19)

39. Conform prevederilor art. 827 alin. (1), (2) din Codul civil, drepturile de creanţă se transmit cesionarului aşa cum există în momentul transmiterii. Odată cu cesiunea creanţei, asupra cesionarului trec garanţiile şi alte drepturi accesorii.

40. Norma juridică de la art. 849 din Codul civil stabilește că, o parte la raportul contractual poate să convină cu un terț, cu consimțământul celeilalte părți la raportul contractual, ca terțul să o substituie în calitatea de parte la raportul contractual. (2) Consimțământul celeilalte părți poate fi dat și în prealabil. În acest caz, transferul produce efect din momentul cînd cealaltă parte este notificată despre acest fapt. (3) În măsura în care prin efectul acestei substituiri terțul dobîndește drepturi, se aplică dispozițiile secțiunii 1. În măsura în care terțul preia obligații, se aplică dispozițiile secțiunii a 2-a".

41. La rîndul său, după cum rezultă din art. 1773 alin. (1) din Codul civil, Creditorul poate cesiona contractul de credit fără acordul celeilalte părţi contractante doar unei bănci sau organizației de creditare nebancară cu sediul sau sucursală în Republica Moldova.

42. Raportând dispozițiile normelor citate mai sus la circumstanțele cauzei, instanța constată că Chirița Angela, într-adevăr și-a asumat anumite obligații față de „SEBO CREDIT" SRL în virtutea raportului juridic obligațional stabilit prin contractul de credit nr. AG5720503 din 11 martie 2019 (f. d. 8-11).

43. Cu toate acestea, înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată nu permit instanței de apel a face careva concluzii în favoarea intimatului/reclamant referitoare la datoriile pe care Chirița Angela le avea la data înaintării acțiunii față de împrumutătorul „SEBO CREDIT” SRL.

44. Analizând în continuare temeinicia pretenției reclamantului Î.M. „INCASO” S.R.L. de a încasa în beneficiul său de la Chirița Sfetlana pretinsa datorie acumulată față de „SEBO CREDIT” SRL, în virtutea calității sale de cesionar al creanței, Colegiul judiciar remarcă asupra faptului că înscrisurile pe care reclamantul/intimat le-a prezentat întru confirmarea calității sale de cesionar al creanței este Contractul de cesiune a creanțelor nr. CS_2021/12/8 din 31 decembrie 2021 (f. d. 20-22) și Actul de predare - primire a creanței semnat în temeiul contractului de cesiune a creanțelor (f. d. 19) (**fără dată**).

45. Cât privește Contractul de cesiune enunțat, urmare a analizei acestuia instanța de apel relevă că este unul tipizat și cuprinde dispoziții generale privind cedarea către cesionar a dreptului de creanță împotriva tuturor debitorilor cedentului.

46. Relevantă însă este clauza de la pct. 1.4 al Contractului prin care părțile au stipulat că: „*Faptul cesiunii va fi confirmat prin semnarea de către părți suplimentar prezentului contract, a unei anexe cu indicarea aspectelor financiare a creanțelor cesionate, prețul cesiunii conform condițiilor prezentului contract și a unui act de predare-primire a creanțelor care va reflecta data cesiunii creanțelor, creanțele cu sumele datorate la ziua cesiunii și plățile efectuate cedentului la ziua cesiunii, alte date agreate de părți*.” (f. d. 20).

47. Referindu-se la Actul de predare - primire anexat la cererea de chemare în judecată, instanța de apel notează mai întâi de toate că din actul respectiv rezultă că părțile au convenit la o cesiune nu doar a creanței, dar și a contractului în întregime stipulînd că: „obiectul acordului în cauză constă în cedarea de către Cedent în favoarea Cesionarului a drepturilor și obligațiilor care reies din contractul de împrumut nr. AG5720503 din 11 martie 2019, încheiat între „SEBO CREDIT” SRL și Chirița Angela- debitor”.

48. O atare concluzie se impune reieșind din definiția dată de norma art. 849 Cod civil, cesiunii contractului, iar din Actul de predare - primire supus analizei rezultă clar și fără echivoc că prin semnarea acordului, ÎM „Incaso” SRL dobândește atît drepturi în raport cu Chirița Angela în baza contractului de împrumut nr. AG5720503 din 11 martie 2019, dar preia și obligații față de aceasta.

49. Prin urmare, **Colegiul judiciar** constată că contrar prevederilor art. 849 alin. (1) coroborat cu art. 1773 alin. (1) Cod civil al RM, cesiunea contractului de împrumut nr. AG5720503 din 11 martie 2019 încheiat între „SEBO CREDIT" SRL și Chirița Angela s-a realizat fără consimțământul sau acordul prealabil dat de către debitorul Chirița Angela, deci în mod evident, rezultând din normele citate supra, se impune concluzia că un atare acord de cesiune a contractului nu este opozabil debitorului.

50. Distinct de cele enunțate, **Colegiul judiciar** remarcă că, din conținutul Actului de predare - primire analizat în calitate de mijloc de probă, rezultă că contrar pct. 1.4 al Contractului de cesiune a creanțelor nr. CS_2021/12/8 din 31 decembrie 2021, semnat între cedent și cesionar nu reflectă **data cesiunii creanțelor**, creanțele cu sumele datorate la ziua cesiunii și plățile efectuate cedentului la ziua cesiunii, altfel spus părțile nu indică clar și exact prin acest act de predare primire care este volumul drepturilor de creanță pe care ÎM „Incaso" SRL le-a primit de la cedent și corespunzător le poate valorifica față de Chirița Angela după semnarea contractului de cesiune a creanței.

51. Or, din Actul de predare - primire prezentat nu poate fi dedusă valoarea obligațiilor la restituirea împrumutului, la plata dobînzii și a costurilor aferente, la plata penalităților pe care debitorul Chirița Angela le avea în raport cu cedentul creanței la data realizării cesiunii, prin urmare nu este clar în ce temei reclamantul ÎM „Incaso" SRL pretinde la plata de către Chirița Angela în beneficiul său a sumei de 12 350 lei.

52. Pe cale de consecință, instanța de judecată conchide că Actul de predare - primire anexă la Contractul de cesiune a creanțelor nr. CS_2021/12/8 din 31 decembrie 2021, semnat între ÎM „INCASO" SRL și „SEBO CREDIT" SRL luat în cumul cu celelalte mijloace de probă anexate la cererea de chemare în judecată nu confirmă pretenția ÎM „INCASO" SRL față de Chirița Angela în cuantum de **12 350 lei**, deoarece la data semnării contractului de cesiune, creditorul cedent nu a transmis, iar cesionarul nu a primit o creanță clară, certă, valabilă și sesizabilă față de debitor așa după cum statuează norma art. 823 alin. (1)-(3) din Codul civil.

53. Contrar sarcinii probațiunii ce-i incumbă în baza art. 118 - 119 din Codul de procedură civilă, reclamantul ÎM „INCASO" SRL nu a prezentat nici alte mijloace de probă admisibile în procesul civil care să confirme faptul că la data înaintării acțiunii, ÎM „Incaso" SRL avea temei de a cere de la Chirița Angela suma de 12 350 lei.

54. Distinct de cele enunțate, **Colegiul judiciar** remarcă că, reclamantul /intimat/ a anexat la actele cauzei Contractul de cesiune a creanțelor nr. CS_2021/12/8 din **31 decembrie 2021**, semnat între ÎM „INCASO" SRL și „SEBO CREDIT" SRL, iar din conținutul reclamației din **07 octombrie 2020**, ÎM „INCASO" SRL solicită de la Chirița Angela încasarea sumei de **15 034 lei**, în temeiul contractului de împrumut nr. **L1718079** din 11 martie 2019.

55. Astfel, instanța de apel constată că intimatul/reclmant a solicitat o pretinsă datorie de la Chirița Angela, anterior semnării contractului de cesiune a creanței, iar sumele nu sînt descifrate și nici nu coincid: cea indicată în reclamație și cea indicată în Actul de predare -primire anexă la Contractul de cesiune a creanțelor nr. CS_2021/12/8 din 31 decembrie 2021, semnat între ÎM „INCASO" SRL și „SEBO CREDIT" SRL.

56. În finalitatea celor relatate supra, **Colegiul judiciar** conchide asupra netemeiniciei cererii de chemare în judecată depuse de Î.M. „Incaso" S.R.L. împotriva Angelei Chirița privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată.

Concluzia instanței de apel:

57. Astfel, având în vedere că prima instanţă a stabilit circumstanţele pricinii, și nu este necesară verificarea suplimentară şi administrarea de noi dovezi, însă a interpretat eronat normele de drept material, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite apelul, de a casa integral hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

58. În conformitate cu art. 385 lit. c), art. 389, 390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

d e c i d e :

Se admite apelul declarat de Chirița Angela.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul central) din 15 august 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. „Incaso" S.R.L. împotriva Angelei Chirița privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată, și emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. „Incaso" S.R.L. împotriva Angelei Chirița privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Decizia nu se supune recursului, este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei, Secrieru Ion
Judecătorul:
Judecătorii: Cotorobai Vitalie

Mihaila Viorica